

తత్త్వస్య పరాత్వమ్ । బ్రహ్మైవైవర్తః । యత్పరశ్చాఖయా ప్రశ్నావః
 చాకరోతి । బ్రహ్మైవైవనా వచాకరోతి । గాయత్రోవైవర్తః । గా
 యత్రావశవః ॥ ౧ ॥ రహస్యోన్మీలితే వర్తస్య కల్పాశ్చ । త్రిపదాగా
 యత్ర । యత్పరశ్చాఖ యాగాః ప్రార్పయతి । స్వయైవనాదైవతః
 యాప్రార్పయతి । యక్ష్మామయేతాప్రశస్యాదితి । అప్రగా-
 వ్తస్యై శుమ్నాగ్రామాహారే । అప్రశురైవధవతి । యక్ష్మామయేత
 వశుమాన్ క్ష్యాదితి । బ్రహ్మప్రణావస్యై బహుశ్చాఖామాహారే ।
 వశుమస్తమైవైవకరోతి ॥ ౨ ॥ యత్ప్రచీమా హారే । క్ష
 ల్లోకమభి జయేత్ । యదుదీచీం మనుష్యలోకమ్ । ప్రాచీముదీచీ
 మాహరతి । ఉభయోర్లోకయోర్భిజ్యై । ఇషేన్వోర్జైకేవై త్యా
 హ । ఇషమైవోర్జయజమానేదధాతి । వాయవస్థేత్యాహ ।
 వాయుర్వా అస్తరిఖస్యాధ్యక్షాః । అస్తరిఖదైవత్యాః ఖలువైవశవః ॥
 ౩ ॥ వాయవ వైవైవాస్పరిదదాతి । ప్రవా ఏనానేతదాకరోతి । య
 దాహ । వాయవస్థేత్యుప్రాయవస్థేత్యాహ । యజమానాయైవ
 ప్రశూనుపహ్వయతే । దైవోవస్పవితా ప్రార్పయత్విత్యాహ ప్రశూ-
 నైవై । శ్రేష్ఠతమాయ కర్కణ ఇత్యాహ । యజ్ఞాహిశ్రేష్ఠతమజ్కర్మ
 తస్మాదైవమాహ । ఆప్యాయధ్వనుఘ్నియా దేవభాగమిత్యాహ ॥ ౪ ॥
 వాభిధ్యశ్చైవా ప్రతాః పురామనుష్యేధ్యశ్చాప్యాయస్త । దైవేధ్య
 వైవైవా ఇన్ద్రాయాప్యాయయతి । ఊర్జస్వతీః వయస్వతీఃత్యాహ ।
 ఊర్జాగ్రహీ వయస్స్వమృరన్తి । ప్రజావతీరనమీవా అయ్యుష్మా ఇ

త్యాహ ప్రహితైః | మావస్త్వైవ ఈత మాఽఘశగంపైః త్యాహ
 సుప్త్యైః | క్రుద్రస్య హేతివదో వృద్ధ్యైః త్యాహ | క్రుద్రాదైవైవా-
 స్త్రాయితే | క్రువా అస్మిన్లోపతౌ న్యత బహిరత్యాహ | క్రువా
 ప్రవాస్మిన్ప్రహిరతౌతి || ౧ || యజమానస్య ప్రసూన్యాహిత్యాహ |
 ప్రసూనాన్త్యైః త్యాహ | తస్మాద్ధామం ప్రవ ఉపప్రమావర్తన్తే |
 అనధస్నాదయతి | గర్భాదాభ్యుత్థ్యా అప్రచాదాయ | తస్మాద్గర్భాః
 ప్రజానామప్రచాదుకాః | ఉపరీవనిదధాతి | ఉపరీవ హి సువగో
 లోకః | సువర్గస్యలోకస్యైవమస్త్వైః || ౨ ||

ప్రవేకరోతి ప్రవోదేవభాగవిత్యాహ కరోతి నవచ || ౧ ||

దైవస్య త్యాసవితుప్రసవ ఇత్యశ్వప్రశుమాదత్తైవసూత్యైః |
 అశ్వినోర్భావమిత్యాహ | అశ్వినోహి దైవానామధ్వయ్యా ఆ-
 స్తామ్ | పూజ్ఞోవాస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యైః | యోవా ఓషధీః
 పర్వశోవేద | నైవాస్సహినస్తి | ప్రజాపతిర్వా ఓషధీపర్వశోవేద |
 సవనానహినస్తి | అశ్వప్రశ్వాః బ్రహ్మిరచ్చతి | ప్రాజాపత్యోవా
 అశ్వస్సయోనిత్వాయ || ౨ || ఓషధీనామహిగంసాయై | యజస్య
 హేషదసీత్యాహ | యజమాన ప్రవరయిస్తధాతి | క్రతుష్టక్తం
 రక్షిప్రతుష్టా అరాతయ ఇత్యాహ | రక్షిస్తామపహిత్యైః | ప్రేయమ-
 గాధిషగా బ్రహ్మిరచ్చేత్యాహ | విద్యావై ధిషగా | విద్యయైవైవ-
 దచ్చతి | మనునాక్తౌతాప్రవధయూవితీప్తేత్యాహ | మూషదీహివర్-
 శుస్సవిధాక్తౌతా || ౩ || త ఆపహన్తి క్రవయిపురస్తాదిత్యాహ |
 క్రుశ్రువాగం ప్రోవైకవయః | యజ్ఞపురస్తాత్ | ముఖత ఏవ యజ్ఞ-

మారథతే । అశ్నాయదేరతుక్త్వాయతః కుశశ్చా హరతి । తత్ప్రా-
 చ్యాప్తవ ద్దిశోధవతి । దేవభ్యోఽప్తమిహ బ్రహ్మీశాసద ఇత్యాహ ।
 బ్రహ్మీశస్సమృద్ధ్యై । కమణోఽనపరాధాయ । దేవావాంఠిషూ-
 తమనీత్యాహ ॥ ౧౦ ॥ యద్యా ఇదశ్శిశ్చ । గర్భవాసాం ఠిషూ-
 తమ్ । అహో యథావస్యసే ప్రతిప్రోచ్యా హేదబ్జిరిప్యాయాతి । ప్ర-
 మేవ తదభ్యుద్యదేనేభ్యః ప్రతిప్రాచ్య బ్రహ్మీదాశతి । అశ్మనోఽ-
 హిగంసాయై । యావత స్సమృద్ధి ద్దిశేత్ । యత్రేహముచ్చిగ్ధం-
 ష్యాత్ । అతితద్యజ్జస్య శేవయేత్ । ఏకగ్ధం స్తమృంఠదిశేత్ । తగం-
 సర్వనాయాత్ ॥ ౧౦ ॥ యజ్జస్యావతిశేకాయ । ప్రవవృద్ధమనీ-
 త్యాహ । ప్రవవృద్ధానా ఓషధయః । దేవబ్రహ్మీశాత్యాహ । దేవ-
 భ్య ప్రవైసత్కఠాతి । మాత్వాఽన్వక్ష్మాతిర్యగిత్యాహ హిగంసాయై ।
 పర్వతే రాధ్యాసమిత్యాహ ధేన్యై । ఆచ్ఛెత్తా తైమాఠిషమిత్యాహ ।
 నాప్యాత్స్నోమీయతే । యప్తవపేద ॥ ౧౧ ॥ దేవబ్రహ్మీశ్చరవల్-
 శ్చవిరోహేత్యాహ । ప్రజావై బ్రహ్మీః । ప్రజానాం ప్రజననాయ ।
 సహస్ర వల్ శావివయగం కుహేమిత్యాహ । ఆశిషమైవైతామా-
 శాస్తే । ప్రథివ్యాస్సంపుచఃప్రాహేత్యాహ ప్రతిష్ఠితైస్య । అయక్గాయ-
 జ్గానుషీటునాతి । మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై । సుసంభృతో త్వ-
 సంధరామీత్యాహ । బ్రహ్మణైవైనభృంధరతి ॥ ౧౨ ॥ అదిత్యైరా-
 త్నాఽనీత్యాహ । ఇయవా అదితిః । అస్యాప్తవైవై ద్రాష్నీబ్జి-
 తి । ఇన్ద్రాగ్నిస్యై పన్నహాశమిత్యాహ । ఇన్ద్రాగ్నివా అగ్రదేవతావా-

మః । ప్రహర్షోకానావిభృత్యై । చ్యారసి పృథ్వీసీత్యాహ ।
 ద్వివశ్చ హ్యేహ పృథివ్యాశ్చ సంభృతా । యద్రుభా । తస్మాద్దేవ-
 మాహ । విశ్వధాయా అసివరమైధామ్నీత్యాహ । వృష్టిర్వై వి-
 శ్వధాయాః । వృష్టిమైవాపరుణ్ణ । దృగంహస్వమాహ్వాఠిత్యాహ
 భృత్యై ॥ ౧౭ ॥ వసూవాం ప్రవిశ్రమసీత్యాహ । ప్రాగ్రాచైవసవః ।
 శేషావా ప్రతద్భాగధేయమ్ । యత్ప్రవిశ్రమ్ । తేభ్య ప్రవైవత్కరో-
 తి । తేతథారగం ప్రహస్రభారమిత్యాహ । ప్రాగ్రాప్తేవాయుర్దధా-
 తి సప్తత్వాయ । త్రివృత్తులాశ శ్లాఘాయాస్వర్భమయం భవతి ।
 త్రివృత్వైప్రాగః । త్రివృశమైవ ప్రాగ్రా మధ్యతో యజమానేద-
 థాతి ॥ ౧౮ ॥ శ్రామ్యః ప్రణస్పయోనిత్వాయ । ప్రాఖాత్ప్రవిశ్ర-
 వ్త్యాః । ప్రాఖాయమధినిదధాతి । తత్ప్రాగ్రాచైవయో రూపమ్ ।
 తిర్యక్ప్రాఠః । తద్దశస్యరూపమ్ । దాశ్శ్యాగ్ం హ్యేతదహః ।
 అన్నవే ప్రస్తమాః । అన్నం ప్రాగః । ఉభయమైవ వైత్యహ-
 మిత్యాయ ॥ ౧౯ ॥ తస్మాద్దయగం స్వరఠః పవతే । ప్రాతస్త్వాకౌ
 ప్రాతోద్భిష్ణ ఇత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై । నావిజోస్కన్దాయ । నహిప్రా-
 తగ్ం స్వాహాకృత్గ్ం స్కన్దతి । ద్వివి నా క్షోనామాగ్నిః । తస్య వి-
 ప్రుజో బాగధేయమ్ । అగ్నే యే బృహతే నాకాయేత్యాహ । నాక-
 మైవాగ్నింబాగధేయైవసమర్థయతి । స్వాహా ద్యావా పృథివీ త్యాహ
 త్యాహ । ద్యావా పృథివ్యోరై వైవత్ప్రతిష్ఠాకయతి ॥ ౨౦ ॥ ప్రవిశ్రమ-
 త్యావయతి । అచాత్ప్రవాపధివాక్చురవగ్ం వగ్ం వృతి । అగ్నో

ఓషధీక్షేప ప్రశూన్పృతిష్ఠాపయతి | అన్వారభ్యవాచయచ్చతి | య-
 జ్ఞవ్యవృత్తే | ధారయన్నాస్తై | ధారయస్త ఇవహిదుమాస్తై |
 కామఘ్న ఇత్యాహర్పితీయస్తై | త్రయశ్శ్రోతాః | ఇమానైవ
 శ్రోతా యజమానోదుహే || ౨౧ || అమామిరినామగృహ్లాతి | భ-
 ద్రమైవాస్తామమా విష్కరోతి | సావిత్వా యస్సా విశ్వేవ్యతా-
 సావిశ్వేర్మత్యాహ | ఇయస్తేవిశ్వాయుః | అస్తరిష్టవిశ్వేవ్య-
 వాః | అసా విశ్వేమా | ఇమానైవైతాభిశ్రోతా యథా-
 పూర్వస్థహే | అసా యథాప్రదాతై పుణ్యమాశాస్తే | ఏవమైవై-
 నా ఏతదుపస్తాతి | తస్మాత్సా చాదిత్యున్నీయ వస్తమానా ఉపస్తు-
 వస్త ప్రశూన్యహాస్తై || ౨౨ || బహుద్ధాన్వీయదేవేభ్యో హవితి
 వాచస్పేతే | యథాదేవతమైవ ప్రసాతి | దైవ్యస్యచ మాను-
 వస్యచ వ్యాప్యత్యై | త్రిరాహ | త్రిషత్యాహిదేవాః | అవాచయ-
 మానన్వారభ్యాత్తరాః | అపరిమితమైవాపరున్ధే | నదారుప్తాత్రేణ
 దుహ్యత్ | అగ్నివద్యై దారుప్తాత్రమ్ | యద్దారుప్తాత్రేణ దు-
 హ్యత్ || ౨౩ || యాతయామ్నా హవిషాయజెత | అఘోఖిల్వాహుః |
 పురోదాశముఖాన్వైహావీగంషి | నేతఇతః పురోదాశగం హవిష్టో
 యామోఽస్తీతి | కామమైవ దారుప్తాత్రేణ దుహ్యత్ | శూద్రవ్రవ
 నదుహ్యత్ | అసతోవా ఏవ సంభూతః | యచ్ఛూద్రః | అహవిశేవ
 తదిత్యాహుః | యచ్ఛూద్రో దాగ్ధీతి || ౨౪ || అగ్నిహోత్రమైవ
 నదుహ్యచ్ఛూద్రః | తద్ధినోత్సునస్తై | యదాఖిలువై ప్రవిత్రమశ్యేతి |
 అభ్యర్థవీతి | సంప్రచ్యధ్యమ్నతావదీరిత్యాహ | అపాశ్చైవపదీవా

శ్చైరసన్ గం నగం స్పృశతి । తస్మాద్దశాశ్చోషధీనాశ్చై రసముపకీవా
 మః । మన్ద్రాధసస్య సాతయ ఇత్యాహ । పుష్టిమివ యజమాన
 దధాతి । సోమేవత్వారవచ్చీస్త్రాయ దధీత్యాహ ॥ ౨౧ ॥ సోమ మై
 వైసర్కరోతి । యోవై సోమం భఖ్నుత్యా । సవభ్యురగంహా
 మున్నపిపతి । పువర్భఖ్యోస్య సోమస్తోభో భవతి । సోమఃఖలువైవా
 న్నాయమ్ । య ప్రవవిద్వాన్ భాన్నాయమ్ పిపతి । అపువర్భ
 ఖ్యోస్య సోమస్తోభోభవతి । న మృక్మయేనాపీదధ్యాత్ । యప్త
 న్నయేనాపీదధ్యాత్ । కీర్తవేవత్సగ్గం స్యాత్ ॥ ౨౨ ॥ అయస్తా
 త్రైణవా దారుస్తాత్రైణవాపీదధాతి । తద్ధిసదేవమ్ । ఉద్వ
 ద్యవతి । ఆస్తావై రభ్యోస్మి । రభస్తామపహత్ర్యై । అదస్మ
 ప్తే విష్ణవైశ్వేత్యాహ । యజ్ఞోవైవిష్ణుః । యజ్ఞయైవైవదదస్త
 చ్చరోతి । విష్ణోహవ్యగ్ం రభస్త్యేత్యాహగుప్త్యై । అవధస్సాద
 యతి । గర్భాణాస్థైత్యై అప్రపాదాయ । తస్మాద్గర్భాప్రణానామ
 ప్రపాదుకాః । ఉపరీవనిదధాతి । ఉపరీవహి సువగోలోకః ।
 సువగోస్య లోకస్య సమప్త్యై ॥ ౨౩ ॥

అసీత్యాహాధృత్యై యజమానేదధాత్యణమిత్యాయ స్థావయతి
 దుహేదుహ ని దుహ్యద్దోగ్ధీదధీత్యాహ స్యాద్ధా దయతి వచ్చవ ॥ 31 ॥
 కమణావాస్తేవేభ్యశ్చ కేయమిత్యాహాశక్త్యై । యజ్ఞస్య
 వైవస్తిమను ప్రణాప్రశవో యజమానస్య సన్తాయవై । యజ్ఞస్య
 విచ్చిత్తిమనుప్రణాప్రశవో యజమానస్య విచ్చిద్యవై । యజ్ఞస్య
 వస్తితిరసి యజ్ఞస్యత్యై వస్తిత్యైవైగామి వస్తిత్యై త్యాహుభ్యో

త్యావనయాభ్యస్తనాతి | యఃమానస్య ప్రజాయేమనూనాగం ప-
 వ్రతైః | అపవ్రణయతి | శ్రీధావాతపః | శ్రీధామైవారభ్యప్రగీయ
 ప్రచరతి | అపవ్రణయతి | యుక్తవాతపః | ౨౫ | యుక్తమైవా-
 రభ్య ప్రగీయ ప్రచరతి | అపవ్రణయతి | వశోవాతపః | వప్రమైవ
 భ్రాతృవ్యభ్యప్ర వృత్యప్రగీయ ప్రచరతి | అపవ్రణయతి | అప్రవై
 రభ్యప్రగీయ | రభ్యస్తామపవ్రతైః | అపవ్రణయతి | అప్రవై దైవానాంప్రీయ
 ధామ | దైవానామైవ ప్రీయధామ ప్రగీయ ప్రచరతి || ౨౬ || అప-
 వ్రణయతి | అప్రవై సర్వాదేవతాః | దేవతావ్రవారభ్యప్రగీయ
 ప్రచరతి | వేషాయశ్వేత్యావా | వేషాయహ్యేవదాదతైః | ప్రత్యు-
 త్తగ్ంరభ్యప్రత్యుష్టా అరాతయైశ్వర్యావా | రభ్యస్తామపవ్రతైః |
 ధూరసీత్యావా | ఏషవైధుక్యోఽగ్నిః | తయదనుపపుశ్యాత్తి-
 యాత్ || ౩౦ || అధ్వర్యుశ్చ యఃమానశ్చ ప్రదహేత్ | ఉప్రపు-
 శ్యాశ్యేతి | అధ్వర్యోశ్చ యఃమానస్య చాప్రదాహయ | గూ-
 వ్రతయోస్సాన్ధూరవృత్తిస్తూర్వయవయధూర్వామ ఇత్యావా |
 ద్వావావ పురుషే | యజ్ఞైవగూర్వతి | యశ్చైవస్తూర్వతి |
 తాపుశాశుచాఽపణయతి | త్వస్తేవానామసిసస్మితమం వక్తి-
 తమస్మస్తమం వహ్నితమస్తేవహూతమమిత్యావా | యథాయ-
 తరైవైతత్ || ౩౧ || అప్రహుతమసి హవిధానమిత్యాహానాశ్చైః |
 ద్భగంహస్య మాహ్వోత్యాహాభ్యతైః | మిత్రస్యత్వా చ్ఛ్మస్తా
 క్రేణుఇత్యావా మిత్రీత్వాయ | మాధమానవిక్తామాత్వాహిగం
 కేమిగాఃపహిగం సాయ | యదై (శ్చ) వాత్నోనాభివతి | తద్ధు-

ర్వపరగదేవత్యమ్ । ఉరువాలా యేత్యాహ । అవారుగమై త్వేవ
 త్కాతి । దైవస్యత్వాసవితుప్రసవ ఇత్యాహప్రసూత్యై । అశ్వినో
 త్పాహుభ్యామిత్యాహ ॥ 32 ॥ అశ్వినాహి దేవానామధ్యయ్య
 త్సామ్ । పూర్ణాహస్తాభ్యామిత్యాహయత్యై । అగ్నయైజ్ఞ
 స్విర్వచాదిత్యాహ । అగ్నయ ప్రతేనాజ్ఞాస్తస్మిర్వచతి । త్రిర్య
 సా । త్రయైశ్చమల్లోకా । ప్రహస్తోకానామాప్త్యై । భూస్థి
 త్చితుర్థమ్ । అపరిమితమైవాపరుణై । ప ప్రవమేవాను పూర్వగం
 త్సావీగంక్షి నిర్వచతి ॥ 33 ॥ ఇదవైవానామిదము పస్స
 హిత్యాహవ్యాప్యత్యై । స్వాత్యైత్వానారాత్యా ఇత్యాహ
 గుప్త్యై । తమనీచవా ప్రహైవైత్సరతి । యుపరీగహి । సువర్తి
 విఖ్యేషవ్త్వానరజ్ఞోతిరిత్యాహ । సువరైవాభివిపక్యతి వైశ్వా
 నరజ్ఞోతిః । ద్యావాపుణివీ వ్రావిషి గృహీత ఉదవేచేతామ్ ।
 దృగంహస్తాన్తుర్యా ద్యావాపుణివ్యోరిత్యాహ । గృహాగ్రా
 న్యావాపుణివ్యోర్భృత్యై । ఉర్వస్తరిఖమన్విహిత్యాహ గత్యై ।
 అదిత్యాస్త్యపస్థేసాదయామిత్యాహ । ఇయవా అదితిః । అస్య
 ప్రవైసదుపస్థే సాదయతి । అగ్నైహవ్యగం రజ్ఞస్వేత్యాహ గుప్త్యై ॥
 34 ॥ యజ్ఞో వాఅప్రాధామప్రణీయ ప్రచరత్యతీయాదేవద్యాహు
 భ్యామిత్యాహ హావీగంక్షి నిర్వచతిగత్యైచత్వారిచ ॥ ౫ ॥

ఇశ్వో వ్రత్రమహా । సోఽపః । అభ్యమియత । తాహ
 యనేధ్యయజ్ఞయగ్ం సదేవమాసీత్ । తదహోదత్రా మత్ । తేహ
 యా

ర్వా అథవా । యద్దర్శైర్లభ ఉత్పనాతి । యాదవ మధ్యా య-
 జ్ఞనాసృదేవా ఆపః । తాభిరైవైవా ఉత్పనాతి । ద్వాశ్చాముత్ప-
 నాతి ॥ 31 ॥ ద్విచాద్యమావః ప్రతిష్ఠితైః । ద్వావపువితో-
 త్పనాత్విశ్యాహ । పునైత్ప్రసూతస్తవైవా ఉత్పనాతి । అర్చితేణ
 ప్రవైశేత్యాహ । అపావా అర్చిత్యర్చితంప్రత్రేప । తేనైవైవా-
 ఉత్పనాతి । వస్తాసుర్యస్యర్శిర్శిత్యాహ । ప్రాగావా ఆపః ।
 ప్రాగావసవః । ప్రాగావస్సయః ॥ 32 ॥ ప్రాగై రైవ ప్రాగావస్థం
 పృథక్తి । ప్రావిత్రీయచా । పునైత్ప్రసూతం మై కర్మాసతి ।
 పునైత్ప్రసూతమైవాప్య కర్మాభవతి । ప్రచ్ఛాగాయత్రీయాత్రిష్టమృద్ధ-
 త్వాయ । ఆపాదవీరగ్రపువా అగ్రేగువ ఇత్యాహ । రూపమైవావా-
 మైతస్సహిమావస్త్వాయచష్టే । అగ్రఇమయ్యన్వయతాగ్రే య్కప-
 త్రిమిత్యాహ । అగ్రవచయ్యన్వయన్తి । అగ్రేయ్యన్వపతిమ్ ॥ 32 ॥
 యుమ్నానిస్తోఽపృణిత వృత్తీతూర్య యూయమిస్తోమవృణధ్వస్వ-
 త్తీతూర్య ఇత్యాహ । వైత్రగం హహనివ్యస్సున్తి ఆపావవై ।
 ఆపావైవైవైవైవై । సంజ్ఞామైవాసామైతథామావస్త్వాయచష్టే ।
 ప్రోక్షితాస్థేత్యాహ । తేనాప్రప్రోక్షితాః । అగ్నయేవోజష్టా ప్రో-
 ఖ్షామ్యస్మిహమాభ్యామిత్యాహ । యథాదేవతమైవైవానోష్ఠితి ।
 త్రిప్రోక్షతి । త్ర్యోవృద్ధియన్త ॥ 33 ॥ అథారఖ్షసామపహ-
 తైః । శుభధ్వన్తవ్యాయకర్మణే దేవయజ్ఞాయాఇత్యాహ । దైవ-
 యజ్ఞాయా వైవైనాని శుభతి । త్రిప్రోక్షతి । త్ర్యోవృద్ధియన్త ।
 అథోమధ్యత్వాయ । అవధూతగ్ం రఖ్షోఽవధూతా అరాతయ

ఇత్యాహ | రభ్యస్తామపహత్యై | అదిన్యాస్త్యునీత్యాహ | ఇయ
 వా అదితిః || ౩౯ || అహ్యస్తవైవత్త్వచక్కాతి | ప్రతిత్వా పృథివీకే
 త్విత్యాహాప్రతిష్ఠిత్యై | పురస్తాత్పృథివీకీవముత్తరలోమాప
 స్పనాతిమధ్యత్వాయ | తస్మాత్పురస్తాత్పృథ్యుభ్యుత్తామధము
 పతిష్ఠన్తే | తస్మాత్పృథివామృగక్లాపూకాః | యజ్ఞాదైవేభ్య
 నిలాయత | కృష్ణామృపబ్జుత్వా | యత్కృష్ణాజితే వావిరధ్యవహా
 న్తి | యజ్ఞాదైవ తద్యజ్ఞం ప్రయుక్తే | వావిహోఽస్కన్దాయ | ౪౦ ||
 అధిపవగామసి వానస్పృత్యుత్త్యాహ | అధిపవగామైవైవత్కరోతి |
 ప్రతిత్వాఽదిత్వాస్త్యునీత్విత్యాహ సయత్వాయ | అగ్నిసనూ
 రనీత్యాహ | అన్నైర్వా వ్రహత్రేనూ | యదోవిధఃకుః | వాచోవిపర్జ
 సమిత్యాహ | యదాహిపుణా ఓషధీనామృశ్శస్తి | అథవాచవిస్పృ
 జన్తే | దేవవీతయేత్వా గృహ్లామిత్యాహ || ౪౧ || దేవతాభిరైవైవ
 ధృమర్థయతి | అక్రిరసి వానస్పృత్య ఇత్యాహ | గా వాగామైవైవ
 త్కరోతి | స ఇదన్దేవేభ్యో హ్రావ్యగ్ం సుశమిశమిప్వేత్యాహ
 శాన్త్యై | హవిష్కృదేహీత్యాహ | యవవదైవానాగ్ం హవిష్కృ
 తః | తావాపాయతి | త్రిహావ్యయతి | త్రిషత్వాహిదైవాః | ఇష
 మావదోఽకమావదత్యాహ || ౪౨ || ఇషమైవోఽకయహ
 మానేదధాతి | ద్యుమద్వదతవయగ్ం సజ్జాతజ్జాషైత్యాహా భౌ
 త్యవ్యాభీభూత్యై | మనోశ్రీ ధాదేవస్య యఃమానస్యా సుర్భీన్
 వాక్ | యజ్ఞాయుధేమృ ప్రవిష్టాఽఽనీత్ | తేసురా యావన్తో య
 జ్ఞాయుధానామృద్వదతాముపాశ్చేగ్వా | తే వరాభవః |

తస్మాద్భావనాం మధ్యేఽవనాయ యజేత | యావన్తోస్థ్య భాగ్య-
 వ్యా యజ్ఞాయునానాముద్వదతాముపశ్యోన్తి | తేపరాధవన్తి |
 ఉచ్చస్సమాహస్తవా అహా విజితైః || ౪౩ || ప్రౌత్వా ఏమామిన్ద్రి-
 యవీర్యమ్ | శ్రేష్ఠ ఏమాంధవతి | ప్రర్షషవృద్ధమస్తి ప్రతి త్యా ప్రర్ష-
 షవృద్ధవృత్తిత్యాహ | ప్రర్షషవృద్ధావా ఏషధయః | ప్రర్షషవృద్ధా-
 ళ్షీకాస్సమృద్ధ్యై | యజ్ఞగ్ం రఖాగ్ంస్యథు ప్రావిశేత్ | తావ్య-
 స్సావశుభ్యో నిరవాదయన్త | తుష్టరోషధ్యః | పరాపూతగ్ం
 రఖాపరాపూతా అరాతయ ఇత్యాహ | రఖస్తామపహత్యైః || ౪౪ ||
 రఖాం భాగోసీత్యాహ | తుష్టరేవ రఖాగ్ంసి నిరవదయతే |
 అప ఉపస్పృశతి మేధ్యత్వాయ | వాయుర్వో వివివక్తిత్యాహ |
 ప్రవిత్రివేవాయుః | పునాత్యైవైనాత్ | అస్తరిఖాదివవా వ్రతేప్ర-
 స్కన్దన్తి | యేశూర్పాల్ | దేవా వస్పవితా హిరణ్యవాణిః ప్రతి
 గృహ్సాత్విత్యాహప్రతిష్ఠిత్యై | నావిహోఽస్కన్దాయ | త్రిష్ఫులికత్వ-
 వా తహ | త్ర్యోవృద్ధియజ్ఞః | అగ్లోమేధ్యత్వాయ || ౪౫ ||

ద్వాగ్న్యాముత్పవతి రశ్మయో నయన్త్యగ్గో యజ్ఞపతి-
 యజ్ఞోఽదితిరస్కన్దాయ గృహ్సామీత్యాహ వదేత్యాహ విజిత్యాఅ-
 యజ్ఞ పహత్యా అస్కన్దాయత్రణేచ || ౫ ||

అవగూతగ్ం రఖోఽవగూతా అరాతయ ఇత్యాహ | రఖ-
 స్తామపహత్యై | అదిత్యాస్వగ్నసీత్యాహ | ఇయవా అదితిః | ద్వి-
 న్యావైవైవత్వచబ్ధకాతి | ప్రతిత్వాపృథివీ వైత్తిత్యాహ ప్రతిష్ఠి-
 త్యై | పురస్తాత్ప్రీతీచీవగ్నీవము త్తరణోమోపవృత్తాతి మేధ్య-

త్వాయ । తస్మాత్పురస్తాత్ప్రత్యశ్చః ప్రశవ్నా మేధముప లిష్టతై ।
 తస్మాత్ప్రజామృగం గ్రాహుకాః । యజ్ఞో దైవేభ్యో నిలాయత ॥ ౪౬ ॥
 కృష్ణారూపంకృత్వా । యత్కృష్ణాజినే ప్రావిరధిపినష్టి । యజ్ఞాదేవ
 తర్హణం ప్రయుక్తైః । ప్రావిషోఽస్కన్ధాయ । గ్యావాపృథివీ ప్రహ-
 స్తామ్ । తేశమ్యామాత్రమక్ష మహారై వ్యతాగంశమ్యామాత్రమక్ష-
 మహః । దివస్సూక్ష్మనిరసి ప్రతిత్వాఽదిత్వాస్తవస్త్యైత్వైత్వైత్వాహ ।
 ద్యావాపృథివ్యోర్వైత్వైత్వై । ధిషణాఽసి వర్వత్యా ప్రతిత్వాదివస్సూ-
 క్ష్మనిరైత్వైత్వైత్వాహ । ద్యావాపృథివ్యోర్వైత్వైత్వైత్వై ॥ ౪౭ ॥
 ధిషణాఽసిపార్యత్యై ప్రతిత్వావవతారిరైత్వైత్వైత్వైత్వాహ । ద్యా-
 వాపృథివ్యోర్వైత్వైత్వై । దైవస్యత్వా సవిరుః ప్రసవ ఇత్యాహ ప్ర-
 సూత్యై । ఆజ్యినోర్బాహుభ్యామిత్యాహ । ఆజ్యినాహిదేవానామ-
 ధ్వర్యూ ఆస్తామ్ । పూష్ణోహస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై । అధివస్తా-
 మీత్యాహ । యథా దైవతమైవైనానధివపతి । ధాన్యమసిధినుహి
 దైవానిత్యాహ । ఏతస్యయజుషోవీర్యేణ ॥ ౪౮ ॥ యావదేకాదేవ-
 తాకామయతై యావదేకా । తావదాహుతిఃప్రథతై । నహితరస్తి ।
 యత్తావదేవస్యాత్ । యావజ్జహాతి । ప్రాణాయత్వాఽస్తానాయ
 త్యైత్వాహ । ప్రాణావైవయజమానే దధాతి । దీఘామను ప్రసితి-
 మాయుషేధా మిత్యాహ । ఆయురై వాస్మిన్దధాతి । అన్తరిక్షాదివ
 తా వితాన్తి ప్రస్కన్దన్తి । యానిదృషదః । దైవో వస్సన్తితా హిర-
 ణ్యపాణిః ప్రతికృష్ణాన్వైత్వాహ ప్రతిప్తిత్యై । ప్రావిషోఽస్కన్ధాయ ।
 అసంవప స్తిగ్నింపూణానికురుతాదిత్యాహమేధ్యత్వాయ ॥ ౪౯ ॥

నిలా॒యత॑ వి॒భృత్యై॑ వీ॒ర్యేణ॑ స॒కన్ధ॑న్వి చ॒త్యారీ॑చ ॥ ౬ ॥
భృ॒ష్టిర॑పి బ్ర॒హ్మయ॑చ్ఛే॒త్యాహా॑భృత్యై । ఆపా॒క్ష౨౨గ్ని॒మూ-
మా॒రంబహీ॑నిప్ర॒క్రివ్యాద॑గ్ం సై॒ధా దే॒వయ॑జం వ॒హిత్యా॑హ । య
వి॒వామా॑త్ప్ర॒క్రివ్యాత్ । తమ॒ప్రహా॑త్య । మె॒ధ్య౨౨గ్ం క॒పాల॑ము-
ప॒రధా॑తి । ని॒రక॑న్ధగ్ం ర॒క్షుని॑ర్ధన్తా ఆ॒రాత॑య ఇ॒త్యాహ॑ । రక్ష-
గ్ంస్యే॒వ ని॒రక॑హతి । అ॒గ్నివ॑త్యుప॒రధా॑తి । అ॒స్మిన్నే॒వత్యా॑శే
జ్యోతి॑భా తై । అ॒క్షార॑మధి॒వ ర్త॑యతి ॥ ౧౦ ॥ అ॒స్తరి॑క్ష వి॒వ జ్యోతి॑-
భా తై । అ॒గ్నిత్య॑మై॒కాము॑ష్మిన్తో॒శే జ్యోతి॑భా తై । జ్యోతి॑ష్మన్తో॒స్తా
ఇ॒మైలో॑కా భవ॒న్తి । య॒వంవే॑ద । ధృ॒వమ॑సి పృ॒థివీం దృగ్ం॑హే-
త్యా॑హ । ప్ర॒థివీ॑మై॒వై తే॑న దృగ్ం॑హతి । త॒ర్త్రమ॑స్య॒స్తరి॑క్షం
దృగ్ం॑హే॒త్యాహ॑ । అ॒స్తరి॑క్ష మై॒వై తే॑న దృగ్ం॑హతి । ధ॒రుణ॑మసి॒దివం
దృగ్ం॑హే॒త్యాహ॑ । ది॒వమై॒వై తే॑న దృగ్ం॑హతి ॥ ౧౧ ॥ ధ॒మానీ
ది॒శోదృగ్ం॑హే॒త్యాహ॑ । ది॒శవై॒వై తే॑న దృగ్ం॑హతి । ఇ॒మానై॒వై తై-
లో॑కాన్దృగ్ం॑హతి । దృగ్ం॑హ॒న్తైస్మా॑ ఇ॒మైలో॑కాః ప్ర॒జయా॑ప్ర-
శు॒భిః । య॒ వంవే॑ద । త్రీ॒ణ్యగ్రే॑ క॒పాలా॑న్యుప॒రధా॑తి । శ్ర॒యత్య॑మై
లో॑కాః । వి॒షాం లో॒కానా॑ మా॒ప్త్యై । ఏ॒కమ॑గ్రే॒కపాల॑ముప॒రధా॑తి
ఏ॒కంవా॑ అ॒గ్రేక॑పాలంపు॒రుష॑స్య॒సంభ॑వతి ॥ ౧౨ ॥ అ॒థ ద్వే । అ॒థ త్రీ॑ణి ।
అ॒థ చ॑త్యారి । అ॒థాష్టే । త॒స్మాద్దష్టా॑కపాలం పు॒రుష॑స్య॒శిరః॑ । య॒క్షే-
వం క॑పాలాన్యుప॒రధా॑తి । య॒జ్ఞోవై ప్ర॑ణాపతిః । య॒జ్ఞమై॒వ ప్ర॑ణాపతి-
గ్ం స॒గ్ంస్కరో॑తి । అ॒త్యాస॑మీ॒వ తథ్స॒గ్ంస్కరో॑తి । త॒గ్ంస్కం-
స్కృత॑మా॒త్మానమ్ ॥ ౧౩ ॥ అ॒ముష్మి॑న్తో॒శేను॑ప॒రైతి । య॒ర్షష్టా-

శుభ్రదభాతి | గ్రాయత్రియా తభుంఘిఠమ్ | యస్మప | త్రిస్పతా
 తత్ | యద్దశ | విరాజాతత్ | యదెకాదశ | త్రిష్టభాతత్ |
 యద్వాదశ || ౧౪ || అగత్యాతత్ | ఛస్తస్సుంఘితాన్విస ఉప్రదధర్తకా-
 వాలాని | ఇమాన్తాకావనుపూర్వాన్విశో విప్యత్యై దృగంహతి |
 అథాయు ప్రాగ్వాప్యభాంప్రసూక యుజమానెదభాతి | సకాతా-
 నస్మా లభితో బహులాస్కరోతి | చిత్రస్థిత్యాహ | యథాయజ-
 తైవైతత్ | ఛసూక్తామక్తిస్తా న్నపసా తప్యధ్వమిత్యాహ | దేవ-
 తానామైవైవాన్వి తపసా తపతి | తాన్వి తతస్కంఠితై | యాసిఘ-
 మోక్షవాలాన్యపదన్వన్వివైశస ఇతి చతుచ్ఛదయన్యావిముఞ్చతి |
 చతుష్పదాప్రశవః | ప్రసుష్ప్తేవోపాన్త్యాత్మితిషతి || ౧౫ ||

వర్తయతి దివమైవై తేన దృగంహతి సప్యసతి తగం సగ్ం-
 స్ఫుతమాత్మానన్వాదశ సగ్ంస్థితై త్రిణిచ || ౨ ||

దేవస్యత్వా సవితుప్రసన ఇత్యాహ ప్రసూల్యై | అశ్వినో-
 ర్భావలభ్యామిత్యాహ | అశ్వినోహి దేవానామధ్వయో ఆస్తామ పూ-
 ఞ్ణోహస్తాభ్యామిత్యాహ యత్యై | సప్తపామిత్యాహ | యథా దేవ-
 తమైవైవాన్వి సవపతి | సమాపో అద్భిరగ్గ్రతసమాషదయో రక్షేనే-
 త్యాహ | ఆప్తోవా ఓషధీన్వన్వి | ఓషధయోఽపా జన్వన్వి | అన్యా
 వా వ్రతాసా మన్యాజన్వన్వి || ౧౬ || తస్మా దేవమాహ | సగం రైవ-
 త్రిణాగతిమోఢు మతీర్మధు మతీభిస్పృశ్యధ్వమిత్యాహ | అప్తావై
 రైవతి | ప్రశస్తా అగతి | ఓషధయో మధుమతి | అప్తఓషధీప్రసూక |

తానేనాస్మా ఏకధావక్తంస్పృశ్య | మధుమఠాఠకాతి | అద్యుఃపతి
 ప్రహతాస్థాసమృద్ధిఃపృచ్యధ్వయతి ప్రర్యాస్తావయతి | యథాసుపృష్ట
 ఇనూమనువిస్పృశ్య || ౫౭ || అపటమనీమూకావాయుద్ధి | తాద్యుఃపతిః |
 జనయత్యైత్యైవ సయామీత్యాహ | ప్రాజాపతే తేనదాధాఠ అగ్ని-
 యైత్యాఽగ్నిసేమాభ్యామిత్యాహ వ్యాపృత్యైవ్యుఃప్రకరోసీత్యా-
 హ | యజ్ఞోవైమఖః | తస్యైవకచ్చిః | యత్సురోదాశః | తస్మా-
 దేవమాహ || ౫౮ || ఘుమోకాసీవిశ్వాయుఃకీత్యాహ | విశ్వమైవా-
 యుర్యుఃమానే దధాతి | ఉరుప్రథస్తోరుతే యజ్ఞపతిః ప్రథతామిత్యా-
 హ | యఃమానమేనప్రజయా పశుభిఃప్రథయతి | త్వచర్కృష్టీష్యేత్యా-
 హ | సర్వమైవైవక్తం సతేనుఃకరోతి | అథాప ఆనీయ పరిమాష్టిక |
 మాగ్ం సప్తవతర్త్వచన్తధాతి | తస్మాత్త్వచామాగ్ం సజ్జచ్ఛమ్ |
 ఘుమోకావాప్తషాశాన్తః || ౫౯ || అథకమాసేఽర్థమాసై ప్రవృశ్యతే |
 యత్సురోదాశః | సకశ్త్వరోయఃమానగ్ం శుచాప్రదహః | పర్యగ్ని
 కరోతి | ప్రశుమైవై నమకః | శాన్త్యాఅప్రదాహాయ | త్రిపర్యగ్నికరోతి |
 త్యోవృద్ధియజ్ఞః | అథోరఘ్నసామపహత్యై | అస్తరితగ్ం రజ్జోఽస్తరి-
 త్వా అరాతయ ఇత్యాహ || ౬౦ || రఘ్నసామస్తరహిత్యై | పురో-
 దాశేవా అధిశ్రితగ్ం రఘ్నాగ్ంస్యజిఘాగ్ంసక | ద్వివివాకానా-
 మాగ్నిరఘ్నోహః | సప్తవాస్తాద్రఘ్నాగ్ంస్యపాహా | దైవస్తాన్వ
 సవితా శ్రవయత్విత్యాహ | సవితృప్రసూత వైవైవగ్ం శ్రవయతి |
 వక్తృష్ట అధినాక ఇత్యాహ | రఘ్నసామపహత్యై | అగ్నిస్తేరమ-
 ఘ్ం మాఽతిధాగిత్యాహసతిదాహాయ | అగ్నిప్రవ్యగ్ం రఘ్నో-

త్యాహుగుస్త్యై ॥ ౬౧ ॥ అవిదవాస్త్రపయతెలివాచచిప్యకే ।
 యజ్ఞమైవ హవీగంష్యధివ్యాహృత్యక్షరనుతే । పురూరుచమవిదాహః ।
 య శ్చత్యైకగోతి । ముస్తిష్కావై పురోదాశః । రయన్నాభి-
 వాసయేత్ । అవిదుఃస్తిష్కస్యాత్ । అభివాసయతి । రస్నాన్మ-
 హామస్తిష్కః । భస్మనాఽభివాసయతి । రస్నాన్నాగ్ం సేవాభిధన్నమ్
 ॥ ౬౨ ॥ వైదెనాభివాసయతి । రస్నాత్కేశ్చైశ్చిరశ్చన్నమ్ । అఖలతి
 భాపుకోధనతి । యదవపేద । ప్రశోత్వై ప్రతిమా పురోదాశః ।
 సనాయజష్క మభివాసయతి । వృధేవస్యాత్ । ధుశ్వరా యమా-
 నస్య ప్రశన్నః ప్రమేతోః । సంబ్రహ్మణాపుచ్చ్యసేత్యాహ । ప్రాణా
 వై బ్రహ్మ ॥ ౬౩ ॥ ప్రాణాప్రశపః । ప్రాణైరైవ ప్రశూనభం
 పృణక్తి । నప్రమాణాయకాభవన్తి । యజమానోవై పురోదాశః ।
 ప్రాణాప్రశవః పురీషమ్ । యదైవమభినాసయతి । యజమానమైవ
 ప్రాణయా ప్రశుభిస్సమర్థయతి । దైవావైహవిభృణావైబ్రువణా ।
 కస్మిన్నిదం మ్రుఖ్యామహా ఇతి । సోగ్నిరబ్రవీత్ ॥ ౬౪ ॥ మయిత-
 నూస్సన్నిధధ్వమ్ । అహవస్తజ్జనయిష్యామి । యస్మిన్మ్రుఖ్యధ్వ-
 ఇతి । తెదైవా అగ్నోతనూస్సన్యదధత । తస్మాదాహుః । అగ్నిస్సర్వా
 దేవతా ఇతి । సోక్తోదాహః । అభ్యపాతయత్ । తతవక్తతోఽచాయత ।
 ప ద్వితీయ మభ్యపాతయత్ ॥ ౬౫ ॥ తతోద్వితోఽచాయత । ప
 త్పరీయమభ్యపాతయత్ । తతస్త్రితోఽచాయత । యదధ్యోఽ-
 చాయత । తదాప్యానామాప్యత్వమ్ । యదాత్మల్యాఽచాయ-
 త । తదాత్మ్యానామాత్మ్యత్వమ్ । తెదైవా అచ్యేష్యమృత ।

అవ్యతమ్యుతసూర్యభ్యుదితే । సూర్యభ్యుదిత సూర్యభినిముక్తే
 ॥ ౬౬ ॥ సూర్యభినిముక్త కుప్తభసి । కుప్తభిశ్చావదతి । శ్చావదమ్న-
 గ్రదితిషా । అగ్నిదిగ్ధిముపరివిత్తే । పద్ధిత్తోవీరవాణి । వీరహాబ్రహ్మ-
 హణి । తద్భ్రీన్నాహర్తాన్నాత్యచ్యవతి । అన్నవైదినిసయత్యవరుద్యై ।
 ఉచ్చుకే వాభి గృహ్లాతి శ్చత్రత్యాయ । శ్చత్రకామా ఇవహిదేవా
 ॥ ౬౭ ॥ అవ్యాతన్వద్యను విస్ఫుల్యైవమాహాశాస్త్ర ఆహాగుప్త్యభమ్నం
 బ్రహ్మబ్రవిద్దివ్తియః ముభ్యవతయస్సూర్యభినిముక్త దైవా ॥ ౮ ॥

దేవస్యత్వావతితుప్రప్తవ ఇతిస్ఫ్యమాదత్తై క్రసూత్యై ।
 అస్యోనోర్భాహుభ్యామిత్యాహ । అస్యివైహిదేవానామధ్వర్యూ
 తస్తామ్ । పూష్టాహస్తాభ్యామిత్యాహయత్యై । ఆదద ఇస్త్రిస్య
 భాహురసి దక్షిణ ఇత్యాహ । ఇన్ద్రియమైవ యజమానేదధాతి ।
 సహస్రభృష్టిశ్చత్రేణ ఇత్యాహ । రూపమైవాస్యైతస్మహి మావ-
 వ్యాచపై । వాయురసి తిగ్మశేణ ఇత్యాహ । శేణావైవా-
 యు ॥ ౬౮ ॥ శేషవస్మిన్దధాతి । విషాద్యైవామానుర ఆసీత్ ।
 సోఽచిభేత్ । యజ్ఞేనమాదైవా అభిభవిష్యన్తితి । సప్తభిమభ్యవ-
 షాత్ । సామేధ్యాఽభవత్ । అహోయదిన్ద్రో వ్రత్రమహా ।
 తస్యలోహితం పృథివీమనువ్యధావత్ । సామేధ్యాఽభవత్ । పృ-
 థివిదే వ యజ్ఞసిత్యాహ ॥ ౬౯ ॥ మేధ్యామేవైనాన్ద్రవయజనీ-
 షాలోతి । ఓషధ్యాస్తమూలం మాహిగంసి వ్రమిత్యాహ । ఓషధీవ్రామ-
 హిగం సాన్ద్రై । వ్రీణ్ద్రచ్చగ్నాస్థావ్రమిత్యాహ । ఛన్ద్రాగంస్తి వ్రవ్రీ-

జోగోన్మాసః । ఛందాగం న్యైవాస్తే ప్రాజ్ఞాన్మాసజ్జరతి । 25.
 షతు తైద్యారిత్యావా । వృష్టిరైవ న్యాః । వృష్టిమైవావరుణః ।
 బ్రహ్మణదేవ సవితః । ఐరమన్యోం పర్రావతీత్యావా ॥ 20 ॥ ద్వావావ
 పురుషా । యశ్చైవనద్యస్తే । యశ్చైవజ్యేస్తే । తావుణా బధ్నతి
 పరమన్యోం పర్రావతీతేవచాశ్చే । యోస్మాద్యైవస్తి యశ్చైవయస్త్వి
 వృష్టమత్తోమామాసిత్యాహానిముక్త్యై । అరదురైవ నామాసుర
 తసీత్ । సప్తధివ్యాముపస్తుప్తాశయత్ । తన్తేవా అపహతోఽరదుః
 పృథివ్యా ఇతి పృథివ్యా అపాఘ్నా । భ్రాతృవ్యోవా అరదుః । అప
 హతోఽరదుః పృథివ్యా ఇతి యదాహ ॥ 20 ॥ భ్రాతృవ్యమైవ పృథి
 వ్యా అపహన్తి । తేఽమన్యస్త । దివన్తా అయమితిఃపతిప్యతీతితమర
 దుస్తే దివం మాఽన్కానితిదివపర్యబాధస్త । భ్రాతృవ్యోవా అర
 దుః । అరదుస్తేదివం మాన్కానితి యదాహ । భ్రాతృవ్యమైవ దివ
 పరిబాధతే । స్తమ్యయజ్జహరతి । పృథివ్యా ఏవభ్రాతృవ్యమప
 హన్తి । ద్వితీయగం హరతి ॥ 21 ॥ అన్తరిక్షాదైవైవైవమపహన్తి ।
 త్రృతీయగం హరతి । దివ ఏవైవైవమపహన్తి । త్నూస్థీఞ్చత్తుర్థగం
 హరతి । అపరిమితాదైవైవైవమపహన్తి । అసురాణావా ఇయమగ్ర
 తసీత్ । యావదాసీనః పర్రావశ్యతి । తావదైవానామ్ । తేదైవా
 అబ్రువన్ । అస్త్వైవనోన్యామపీతి ॥ 23 ॥ క్యన్నోదాస్యకేతి ।
 యావద్స్వయం పరిగృహ్ణీకేతి । తేవస్తస్త్యేతి దక్షిణతః పర్యగ్న
 వ్లా । దుద్రాస్త్యేతిపశ్చాత్ । అదిత్యాద్యైవ త్యుత్త రతః । తేఽ
 గ్నితాప్రాణోఽఽయన్ । వసుభిర్వజ్జా । దుద్రాప్రీత్యన్ ।

అదిత్యైర్ముసాః । యస్యైవవియతా వేది పరిక్షుప్తాన్తి ॥ 26 ॥
 భవత్కార్యమా । పరావైకైకాత్మవ్యభవతి । దేవస్య సన్ని
 తుస్సన ఇత్యాహా ప్రసూనైకై । కర్మకర్మాన్తి వైధవ ఇత్యాహా
 ఇతితగంహిర్యోయితి । ప్రతివైకై మధ్యకృత్యైకై ప్రకరా
 మతామ్ । ప్రాచీనముదీచీనం మధ్యమ్ । ప్రాచీనస్వభాగావైకై
 మ । ప్రాచీముదీచీం ప్రవగాఙ్కరోతి । మధ్యకృత్యైవైవైవైవైవై
 వైకరోతి ॥ 27 ॥ ప్రాశ్చవేద్యకంపాపున్నయతి । అహాహా
 యస్య పరిక్షుప్తాన్తి ప్రాచీనైకై గాఢాపాపర్యప్య పరిక్షుప్తాన్తి
 అభోమిధువ త్యాఘాఙ్కరన్తి యదైవావ్యా అవైకైవై । తదపహన్తి
 ఉద్ధన్తి । తస్మాదోషధయఃపరాభవన్తి ॥ 28 ॥ మూలభీనత్తి ।
 భార్యవ్యస్యన్తి వ మూలభీనత్తి । మూలవా అగ్నిష్టద్రష్టాన్స్యనూ
 త్విపతే । యద్ధన్తన చిన్త్యాత్ । క్రువభనీప్రకాస్సుయః । స్ఫ్యన్చినత్తి
 వజ్రోవైస్ఫ్యః । వజ్రోనై యజ్ఞద్రష్టాన్స్యపహన్తి క్షిత్రవేవత్యా
 2తిభాతా । ఇముతీభవతి ॥ 29 ॥ ప్రకాపతినా యజ్ఞముఖేన సంమితా
 మ । వేదిదేవవేద్యోనిలాయత । తాఙ్చతురజ్జు లె2నవవిన్దా । తస్మా
 చ్చతురజ్జులభేయా । చతురజ్జులభీనతి । చతురజ్జులెచావ్యావధయః
 ప్రతితిష్ఠన్తి । అప్రతిష్ఠాయై భవతి । యజమానమైవ ప్రతిష్ఠాఙ్గమయతి ।
 దక్షిణాలో వర్షీయసింకరోతి । దేవయజనస్యైవనూపమః ॥ 30 ॥
 పురీషవతింకరోతి । ప్రకావై ప్రశవః పురీషమ్ । ప్రాయైవై నం ప్రతుభి
 పురీషవ వైకరోతి । ఉత్తరం పరిగ్రాహం పరిగ్రహాతి । ప్రకావత్తి
 పృథివీ । యావత్తివేది । తస్యావైతావరప్తవ భార్యవ్యన్తిర్వ్యః । ధా

త్వం ఉత్తరం పరిగ్రాహం పరిగృహ్లాతి | యుతమస్యైత పదవమస్యైత
 శ్రీరసీత్యాహ | యథాయజుశ్చైతత్ || ౭౯ || క్రూరమిదవా ప్రతర్క
 రోతి | యద్యదీర్ష్యరోతి | ధా అసిప్వధాఅసీతి యోయుప్యశ్చైశ్చైన్యై
 ఉర్వీవాసి వసీచాసీత్యాహ | ఉర్వీశ్చైవైవావసీర్కరోతి | పురా
 క్రూరస్య విస్పపోవిరస్పీన్నిత్యాహ మధ్యత్వాయ | ఉదాదాయ పు
 ధివీజ్జరదానుర్యామైరయశ్చైవైమసి ప్రవధాతిత్యాహ | యదేవా
 వ్యాఅమధ్యమ్ | తదప్రసాత్య | మధ్యావైవయజీర్కృత్వా || ౮౦ ||
 యదదశ్చైవైమసిమధ్యమ్ | తదవ్యామరయతి | తాన్ధిరాసాలనుద్య
 త్యయజ్జగన్యాహనుఖ్యాత్యై | పోష్ట్రీరాసాదయ | ఇధ్మాబర్
 హిరుపసాదయ | సుగ్రవశ్చ సుగ్రచశ్చ సుమృద్ధి | పత్నీగ్ంసన్నవ్యా |
 ఆశ్యేనోదేహీత్యాహనుపూర్వతాయై | పోష్ట్రీ రాసాదయతి | ఆ
 ప్తావై రభ్యోస్త్విః || ౮౧ || రభుసామపమాత్యై | స్ఫ్యస్త్య
 వర్కాన్ ధాదయతి | యజ్జస్య సన్నత్యై | ఉవాచహసితోదైవలః |
 ప్రతావతీర్వాఅముస్మిలోకఆపఆసా | యావతీపోష్ట్రీతి | తస్మా
 ద్భూహీర్వాసాద్యాః | స్ఫ్యముదస్యో | యద్వివ్యాత్తస్యాయేత్ |
 శుచైవైవమర్పయతి || ౮౨ ||

వైవాయురాహ పరావతి త్యాహహద్వితీయగ్ం హరతితి ప
 ర్కృహ్లాన్తి దేవయజీర్కరోతి ధవన్తి ఖనత్యకరైతర్కృత్వారభ్యో
 స్మీరయతి || ౮ ||

వజ్రోవైస్ఫ్యః | యదవస్యైన్ధారయేత్ | వజ్రోవైస్ఫ్యః
 త్యః స్మీర్కైత | పురస్తాతిరస్యైన్ధారయతి | వజ్రోవైస్ఫ్యః |

పశ్యంత్యేన యజ్ఞస్య దక్షిణాత్ రక్షాన్ సంస్యవవాన్తి | అగ్నిశ్శాంతం
 శాంతిం చక్రే ప్రసాదాత్ | ధ్యాయో దీపశాంతరాచక్రే | ధ్యాయవ
 ప్రపశ్యంత్యేనాన్యై ప్రాప్నోత్యం శాంతిం వ్యవహార్య | ఉత్తరం రైః పుత్ర
 పుత్ర్యతి || ౮౩ || యజ్ఞో ప్రథాం వృత్త్యై వ్యవమ్ | హస్తావవనసీక్తే |
 అత్మాన మేవవవయతే | స్యం ప్రక్షాలయతి సెధ్యత్వాయ | అఘో
 ప్రాప్నోత్యవ శాంతిం వ్యవ్యవ్య వ్యజ్ఞాశ్చ సత్తి | ఇత్తాత్ హి రుపసాదయతి
 యజ్ఞే | యజ్ఞస్య మితుత్వాయ | అఘో పురోరుచ మైవై తావ
 ధాతి | ఉత్తరస్య కమణోఽనుభూత్యై | సపుంస్తాత్ప్రీత్యగు
 పసాదయేత్ || ౮౪ || యత్పురస్తాత్ప్రీత్యగుపసాదయేత్ | అన్య
 శాంతి ప్రథాదిధ్మా ప్రతిపాదయేత్ | ప్రజావై బ్రహ్మి | ఆప
 రాధ్మయాద్బ్రహ్మహిమా ప్రజానాం ప్రజననమ్ | ప్రశ్చాత్ప్రీసుప
 సాదయతి | అన్యతిప్రథే సైధ్మం ప్రతిపాదయతి | సుప్రశ్యేవ
 బ్రహ్మహిమా ప్రజానాం ప్రజననముపైతి | దక్షిణమిధ్మమ్ | ఉత్తరం
 బ్రహ్మహి | అత్తావా ఇధ్మః | ప్రజాబ్రహ్మహి | ప్రజాహ్యత్స ఉత్తర
 తరాత్తీధే | తతో మేధముపసీయ | యథా దైవతమైవైవ త్ప్రీతిష్టా
 యతి | ప్రతితివృతి ప్రజయా ప్రశుభిర్యజమానః || ౮౫ ||

ప్రశ్చేతిస్తాదయేదిధ్మపశ్చుచ || ౧౦ ||

త్పతీయస్యాన్తవన్యాశ్వప్రశ్మయో వై పూర్వో ద్యుః కర్ష
 గోవారిష్టో ప్రత్రమహాన్యాశ్చో ౭ వసూత్థవ్యై దైవస్యేత్యావహ
 వసూ దైవస్యస్య మాద దైవకో వై స్ఫోటకే || ౧౦ ||

తృతీయస్యా యజ్ఞస్యా వతిరేకాయ ప్రవితవత్యధ్వర్యుక్తా-
 ధివవగామస్యైవైర్భు వీవ రభుపామైవైర్హితైవై క్వావావ పురుషా
 యదదశ్చస్త్రిమస్తి మెధ్యం పశ్యతిః ॥౮౮॥ తృతీయస్యా యజ్ఞమావః ॥
 వారిః ఓమ్

తృతీయప్రపాఠకః

ప్రత్యుష్టాం రభుప్రత్యుష్టా అఠాఠయ ఇత్యాహ । రభుస్థా-
 మపహలైవ । అశ్శేర్వస్తేపైవైవ తేవనానిష్టామిత్యాహ మేధ్య-
 త్వాయ । స్రుచస్సంమోష్టి । స్రువమశ్శే । పుమాగ్ం సమైవార్థ్య-
 స్సగ్ం శ్యతి మిభువత్వాయ । అథజహూమ్ । అహోప్రథమమ్ । అథ
 ధ్రువామ్ । అసావైజహూమ్ ॥ ౧ ॥ అన్తఃఖిముప్రథమ్ । ప్రుణీధ్రు-
 వా । ఇమేవైల్లోకాస్సుచః । వృష్టిస్సంమాజనాని । వృష్టిర్వా
 ఇమాల్లోకానను పూర్వబ్జుల్యయతి । తేఠఃకస్తాస్సమేధన్తే । స-
 మేధన్తేఽస్సా ఇమేల్లోకాఃప్రజయాప్రశుభిః । యవవేద । యదికా-
 మయేత వర్షుకఃప్రజన్యస్సాన్యదితి । అగ్నిఠస్సంమృత్యాత్ ॥ ౨ ॥
 వృష్టిమైవ నియచ్ఛతి । అవాచీనాగ్నిహివృష్టిః । యదికామయే-
 తా వర్షు కస్సాన్యదితి । మూలఠస్సంమృత్యాత్ । వృష్టిమోద్య-
 చ్చతి । తద్దువాఠహూమ్ । అగ్నిఠవ్నోవరిష్టాభ్యంమృత్యాత్ । మూల-
 తోఽధస్తాత్ । తదనుపూర్వబ్జుల్యతే । వర్షుకో ధవతీతి ॥ ౩ ॥
 ప్రాచీమభ్యాకారమ్ । అగ్ని రన్తరతః । వీవయివవ్యాష్టమివ్యా-